

دنیای اقتصاد آثار فعالیت مرکز داوری اتاق بازرگانی را بررسی می کند

جایی برای عدالت جویی

دنیای اقتصاد - یکی از معضلاتی که از گذشته تاکنون بسیاری از فعالان اقتصادی را به خود درگیر کرده، این است که این افراد به جای آنکه وقت خود را بروی کارشان متمرکز کنند، با بدصرف گذراندن برای پیگیری شکایات در دادگستری و دادگاه‌ها کنند. اتاق بازرگانی ایران برای تسهیل این امر برای فعالان اقتصادی، زمینه‌ای فراهم کرده‌است و به تبع آن این مرکز در اتاق‌های بازرگانی استانی نیز تشکیل شده‌است؛ با تشکیل مرکز داوری، برای نخستین بار مفهوم داوری سازمانی وارد نظام حقوقی ایران شده‌است. البته گفتنی است که مرکز داوری استقلال مالی و اداری دارد؛ دارای سه کن هیئت مدیره، دبیر کل و داوران است. اولین دفتر به عنوان یک شعبه از این مرکز در آبان ماه سال ۸۷، در اتاق مشهد آغاز به فعالیت کرد و از آن زمان به اعضای خود ارائه خدمت می‌کند. در این مرکز داوری، ۹ داور و ۶ کارشناس رسمی دادگستری مورد تأیید مرکز داوری اتاق ایران حضور دارند و به‌طور میانگین سالانه ۱۵ مورد به مرکز داوری در مقام حل اختلاف رایج داده می‌شود. فعالان اقتصادی می‌توانند ضمن قرار داد یا پس از حدوث اختلاف، مرکز داوری اتاق ایران - دفتر مشهد را به عنوان مرجع رسیدگی تعیین و پس از بروز اختلاف با ارائه دادخواست داوری و مستندات و ضامنه مربوط حل و فصل اختلاف را تقاضا کنند. زمان رسیدگی برای اختلافات داخلی ۳ ماهه و برای اختلافات بین‌المللی این مدت ۶ ماهه است.

در نشست کمیسیون کشاورزی و آب اتاق مشهد با حضور مسئولان کشوری مطرح شد

چالش خام‌فروشی و بسته‌های حجیم صادراتی

دنیای اقتصاد - اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در نشست با مدیران کل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی و دفتر هماهنگی صادرات محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی سازمان توسعه تجارت ایران؛ از چالش‌ها و مشکلات خود در حوزه صادرات گفتند. نبود پالایشگاه برای گیاهان دارویی و صادرات حجمی این محصولات، عدم نیازسنجی در بازارهای هدف، نگرانی از گران شدن سیب‌زمینی پس از اعلام آزاد شدن صادرات این محصول، مشکل ممنوعیت صادرات آب پنبه و... از جمله موضوعاتی بود که توسط فعالان بخش خصوصی حاضر مطرح شد. همچنین در بخشی از این نشست، نتایج مطالعاتی با موضوع «راهکارهای توسعه صادرات زعفران ایران - فاز دوم: برنامه عملیاتی بازاریابی» از سوی علیرضا حدادیان، عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی ارائه شد و اعضای حاضر در جلسه پیرامون این گزارش به بحث و اظهار نظر پرداختند.

علی شریعتی‌مقدم رئیس این کمیسیون در ابتدای این جلسه گفت: چند روز پیش جلسه‌ای در مجلس شورای اسلامی و با اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس پیرامون بحث تعهدنامه ارزی و مشکلات آن برای بخش صادرات محصولات کشاورزی داشتیم. در جلسه مذکور که مصادف با ارائه لایحه بودجه به مجلس بود؛ دکتر نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور عنوان کردند که با توجه به ظرفیت خوب صادراتی محصول زعفران، در این باره پیشنهاد خود را ارائه کرده و متقابلاً وی برای کمک به این بحث در بودجه، مارا یاری کند.

وی در ادامه با بیان اینکه در حال حاضر تعهدنامه ارزی برای صادرات یک چالش اساسی به شمار می‌آید، ادامه داد: با توجه به ظرفیت خوبی که در بخش صادرات محصولات کشاورزی وجود دارد؛ باید برنامه‌ریزی‌های موثری در جهت رفع موانع موجود انجام پذیرد.

● **اجرائی کردن شروط ممنوعیت صادرات دشوار است**

محمود بازاری، مدیرکل دفتر هماهنگی صادرات محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی سازمان توسعه و تجارت ایران نیز با بیان اینکه در برنامه ششم توسعه احکامی که مازا به اهداف خود نزدیکتر کند، مورد غفلت واقع شده است، بیان کرد: ما در عراق در ۸ ماهه ابتدایی سال شاهد ۶۰ درصد افزایش صادرات نسبت به دوره مشابه سال گذشته بودیم.

وی درباره ممنوعیت‌های صادراتی، گفت: این مساله از ۴ بر نامه ۵ ساله در احکام برنامه‌ها وجود داشته

● **رسیدگی سریع‌تر و تخصصی‌تر به اختلافات**

علیرضا بنی‌هاشم، سرپرست اتاق داوری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، درباره وظایف قانونی و جایگاه این مرکز می‌گوید: بر اساس بند «ج» ماده «۵» قانون تشکیل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، یکی از وظایف اتاق تلاش در جهت بررسی و حکمیت در مورد مسائل بازرگانی داخلی و خارجی اعضا و سایر متقاضیان از طریق تشکیل مرکز داوری اتاق ایران است. وی ادامه می‌دهد: اساسنامه مرکز داوری اتاق ایران در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد تأیید شورای نگهبان قرار گرفته‌است. موضوع فعالیت مرکز داوری، حل و فصل اختلافات بازرگانی اعم از داخلی و خارجی از طریق داوری سازمانی است. بنی‌هاشم در خصوص مزایای داوری سازمانی نسبت به داوری موردی اظهار می‌کند: در داوری سازمانی، قواعد

و آیین داوری تعیین شده است و داوران در چارچوب این قواعد، موارد را رسیدگی می‌کنند و این امر موجب وحدت رویه داوران در رسیدگی می‌شود. داوران از بین حقوقدانان مورد شوق و مجرب در حوزه داوری انتخاب شده‌اند و سازمان داوری با رعایت استقلال داوران در صدور رای، بر جریان داوری نظارت می‌کند و این کیفیت صمت جریان داوری از اطمینان بیشتری برخوردار خواهد شد.

سرپرست مرکز داوری اتاق مشهد به تاثیر فعالیت این مرکز در حل اختلافات حقوقی فعالان اقتصادی اشاره و عنوان می‌کند: از جمله مزایای داوری رسیدگی سریع‌تر و تخصصی‌تر به اختلافات است. با توجه به اینکه فعالیت‌های اقتصادی ویژگی‌های تخصصی مختلف دارد و تسریع در تعیین تکلیف اختلاف برای فعالان اقتصادی از اهمیت بیشتری برخوردار است، این مرکز به نوبه خود سهم قابل توجهی در حل و فصل اختلافات حقوقی فعالان اقتصادی داشته‌است.

مواجهه بوده، یعنی از نظر وزنی ۱/۲۶ درصد و حدود ۷ درصد از نظر ارزشی شاهد کاهش در داد و دات در طول این دوره مشابه بودیم. رشد وزنی و ارزشی و کاهش وزنی و ارزشی واردات باعث شده که تراز بازرگانی در بخش کشاورزی بهبود پیدا کند، یعنی از لحاظ وزنی تراز تجاری ۸.۷ درصد و از نظر ارزشی ۳۵.۱۳ درصد بهبود پیدا کرده است.

شجری با بیان اینکه ما در ۸ ماهه سال جاری ۱۷۰ تن صادرات زعفران به ارزش ۲۵۲.۴ میلیون دلار داشته‌ایم، تأکید کرد: این رقم در مقایسه با ۸ ماهه ابتدایی سال گذشته از نظر وزنی ۳۶ درصد و از نظر ارزشی ۴۴ درصد رشد داشته است.

وی خاطر نشان کرد: ما زیرساخت و بستری لازم برای صادرات محصولات کشاورزی نداریم، زیرا محصولات کشاورزی ماهیتا متفاوت با کالاهای دیگر هستند و عمده‌ترین آن‌ها فسادپذیر و حجیم است و این باعث می‌شود که هزینه‌های حمل و نقل در مقایسه با محصولات بخش‌های دیگر رقم عمده‌ای را به خود اختصاص دهد.

مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی ادامه داد: ما در کل کشور برای اینکه محصولات خود را به صورت سالم به کشورهای هدف منتقل کنیم، نیاز به تعداد کافی و لازم کانتینرهای یخچال دار داریم که در کل تعداد این کانتینر ها به ۲۵۰ عدد هم نمی‌رسد.

وی صادرات مواد خام را یکی از مشکلات صادرات در بخش کشاورزی دانست و گفت: سال گذشته ۵ درصد از صادرات محصولات سیب‌زمینی به صورت فرآوری انجام شده و این ۵ درصد دقیقاً معادل ۹۵ درصد سیب‌زمینی

چالش‌های پیش روی زعفران در بازار جهانی

سوداگران جای صادر کنندگان اصیل را گرفته‌اند

کار اصولی در حوزه زعفران انجام دهد و ارزش آفرینی کند، تنها تمهید محدودیت نیست بلکه فرصت و ظرفیت است.

او ایجاد ۱۰۰۰ تن ظرفیت بسته بندی در بخش زعفران را امر هون هماهنگی و همراهی بخش‌های مختلف دانست و بر اهمیت توسعه این بخش تأکید کرد. شریعتی مقدم در ادامه از یک مجال خوب برای ورود یک ردیف اشتهاری ویژه زعفران در لایحه بودجه سال آینده خبر داد و تشریح کرد: چند روز پیش جلسه‌ای در مجلس شورای اسلامی و با اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس پیرامون بحث تعهدنامه ارزی و مشکلات آن برای بخش صادرات محصولات کشاورزی داشتیم. در جلسه مذکور که مصادف با ارائه لایحه بودجه به مجلس بود؛ دکتر نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور پذیرفت که با توجه به ظرفیت خوب صادراتی محصول زعفران، چنانچه در این باره پیشنهاد خوبی ارائه شود، او برای تخصیص بودجه به آن کمک لازم را انجام خواهد داد.

● **صادر کنندگان واقعی در بازار جهانی مغلوب دلان و شرایط سخت صادرات شده‌اند**

در بخش دیگری از این نشست، فرسید منوچهری، دبیر شورای ملی زعفران با تأکید بر اهمیت گره گشایی از مشکلات این بخش، تعلق در این حوزه را عامل خسران دانست و اظهار کرد: واسطه‌ها و دلان این محصول را با قیمت کمتر در بازارهای جهانی عرضه می‌کنند و برندهای معتبر را در رقابت مغلوب می‌سازند. صادرکننده معتبر به واسطه دغدغه‌ای که در خصوص اعتبار خود و تداوم فعالیتش در این بازار دارد، از خود راز می‌گرداند اما سوداگرانی که با کارت‌های اجاره‌ای دست به صادرات زده‌اند، نمی‌توان انتظار این بحث را داشت.

منوچهری متذکر شد: چرا باید محصولی که پارسال ۱۴۰۰ یورو صادر می‌شد، امروز به ارزش ۷۰۰ یورو صادر گردد و کشاورز و تولیدکننده از ارزش افزوده آن محروم بمانند؟ این اتفاق را همان سوداگران رقم زده‌اند. اگر شروط مذکور تأیید گردد، اتحادیه می‌تواند افرادی را که سرخود اقدامات مخربی انجام می‌دهند را از عضویت خلع کرده و به نوعی منابع از تداوم فعالیت آنها شوند.

کنیم که یک ردیف بودجه خاص برای آن در نظر بگیرند. از طرفی، ردیف مشخصی برای اینکه بتوانیم خطوط بسته بندی محصولات کشاورزی را برای صادرات و با برای داخل کشور در مسیر هدفمند تجهیز کنیم نداریم که باید پیگیری شود.

بازاری تأکید کرد: رفع ممنوعیت صادرات سیب‌زمینی با کنترل انجام شده و به محض اینکه این سخن بیان شد در برخی از شهرستان‌ها این محصول با حدود ۴۰۰ تومان افزایش قیمت همراه شد.

وی در خصوص ممنوعیت اصلاح قیمت‌های پایه، خاطر نشان کرد: ما در همین هفته قیمت اقلام لبنی را اصلاح کردیم و در هفته گذشته این اقدام را برای کالای زعفران انجام داده‌ایم.

● **صادرات ۱۷۰ تن زعفران در ۸ ماهه سال جاری**

در ادامه، شاهرخ شجری، مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی، تصریح کرد: اگر آمار صادرات ۸ ماهه محصولات کشاورزی در سال ۹۷ را با ۹۶ مقایسه کنیم؛ از لحاظ وزنی بارشده ۱۵۷۴ درصد صادرات محصولات کشاورزی از ۳ میلیون و ۹۵۰ هزار تن به ۴ میلیون و ۵۷۵ هزار تن مواجه بودیم. وی افزود: همچنین از لحاظ ارزشی ۱۸۷۴ درصد صادرات محصولات کشاورزی از ۳ میلیارد و ۸۴۴ میلیون دلار به ۴ میلیارد و ۵۶۴ میلیون دلار افزایش پیدا کرده است.

مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: واردات هم در حقیقت با یک روند کاهش

دنیای اقتصاد - اعضای شورای ملی زعفران در نشست با مدیران کل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی و دفتر هماهنگی صادرات محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی سازمان توسعه تجارت ایران؛ از چالش‌ها و مشکلات خود در حوزه صادرات ا یسن محصول، حضور دلان در این عرصه و ضرورت ارائه کارت اهلیت به صادر کنندگان اصیل زعفران سخن گفتند.

به گزارش روابط عمومی اتاق مشهد، محسن احتشام، رئیس شورای ملی زعفران ایران در ابتدای این نشست به آمارهای مهم این حوزه اشاره کرد و گفت: ۱۰۸ هزار هکتار سطح زیر کشت زعفران در ایران، به تولید بیش از ۳۷۵ تن از محصول در سال منجر می‌شود و به کشورمان عنوان بزرگترین تولیدکننده این محصول در جهان را تخصیص می‌دهد. اما از این میان، خراسان رضوی با دارا بودن ۸۴ هزار هکتار سطح زیر کشت و تولید بیش از ۲۹۰ تن زعفران تولیدی و همچنین خراسان جنوبی با سطح زیر کشت ۱۶ هزار هکتار هکتاری و تولید ۵۴ تن، مقام‌های اول و دوم تولیدکننده را به نام خود ثبت کرده‌اند. مجموع سهم ۲۰ استان دیگر نیز هشت هزار و ۳۰۰ هکتار با تولید ۳۲ تن است.

وی گوشه چشمی نیز به آمارهای بخش صادرات داشت و گفت: در ۸ ماهه اول سال جاری ۱۵۳ تن صادرات انجام شده که از نظر وزنی ۴۰/۷ درصد از ارزش ۲۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

به اذعان رئیس شورای ملی زعفران، اقتصاد این محصول جمعاً برای حدود ۱۲۰ هزار نفر در بخش‌های کاشت، داشت، برداشت و فرآوری اشتغال ایجاد کرده است اما وی به این عدد، جمعیتی حدود ۱۰ هزار نفری را نیز می‌افزاید که در واحدهای فرآوری و بسته‌بندی، مشغول فعالیتند. او تأکید می‌کند: البته که این رقم با مدنظر قرار دادن مزیت ما در محصول زعفران و جایگاه مان در بازار جهانی کوچک است.

● **پیشنهاد تعیین گمرکات فرودگاه‌های امام و مشهد به عنوان دو گمرک تخصصی تجارت زعفران**

در ادامه تریبون در اختیار محمود بازاری مدیرکل دفتر هماهنگی صادرات محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی سازمان توسعه و تجارت ایران قرار گرفت و وی نیز شورای ملی زعفران را محور سیاستگذاری‌های مرتبط با این حوزه برای بخش خصوصی دانست و گفت: موضوع اهلیت صادرکنندگان موضوعی است که طی چند سال اخیر به دفعات مطرح شده و شروطی که ذکر گردید، جزو مباحث نهایی شده مادر این رابطه است. البته پیشنهاداتی برای افزودن شده به این شرایط وجود دارد؛ از جمله آنکه گمرکات فرودگاه‌های امام و مشهد به عنوان دو گمرک تخصصی مرتبط با تجارت زعفران تعیین شوند.

وی ادامه داد: منطقاً گمرک توانمندی تشخیص این

